

Czwartek, 15 marca 2018 r.

P8_TA(2018)0083

Wypowiedzenie Umowy o partnerstwie w sektorze rybołówstwa między Wspólnotą Europejską a Związkiem Komorów (Rezolucja)

Rezolucja nieustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie wypowiedzenia Umowy o partnerstwie w sektorze rybołówstwa między Wspólnotą Europejską a Związkiem Komorów (14423/2017 – C8-0447/2017 – 2017/0241(NLE) – 2017/2266(INI))

(2019/C 162/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (14423/2017),
 - uwzględniając Umowę o partnerstwie w sektorze rybołówstwa między Wspólnotą Europejską a Związkiem Komorów ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 43 oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0447/2017),
 - uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 15 marca 2018 r. ⁽²⁾ w sprawie projektu decyzji,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 ⁽³⁾ („rozporządzenie w sprawie połowów NNN”), w szczególności jego art. 8 ust. 8,
 - uwzględniając art. 99 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa oraz opinię Komisji Rozwoju (A8-0055/2018),
- A. mając na uwadze, że Umowa o partnerstwie w sektorze rybołówstwa między Wspólnotą Europejską a Związkiem Komorów (zwanym dalej „Komorami”) przewiduje możliwość jej wypowiedzenia przez jedną ze stron w przypadku poważnych okoliczności, takich jak naruszenie zobowiązań podjętych przez strony w zakresie zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN);
- B. mając na uwadze, że nielegalne połowy stanowią poważne zagrożenie dla światowych zasobów morskich, ponieważ przetrzebiają zasoby rybne, niszczą siedliska morskie, stawiają uczciwych rybaków w niekorzystnej pozycji konkurencyjnej oraz pozbawiają źródła utrzymania społeczności nadbrzeżne, szczególnie w krajach rozwijających się;
- C. mając na uwadze, że Unia Europejska powinna dołożyć wszelkich starań, aby porozumienia w sprawie zrównoważonego zarządzania rybołówstwem zawarte z państwami trzecimi przynosiły wzajemne korzyści UE i tym państwom trzecim, w tym ich lokalnej ludności i sektorowi rybołówstwa;
- D. mając na uwadze, że ogólnym celem protokołu do Umowy o partnerstwie w sektorze rybołówstwa między Wspólnotą Europejską a Związkiem Komorów, leżącym w interesie obu stron, było zacieśnienie współpracy między UE i Komorami w dziedzinie rybołówstwa poprzez stworzenie ram partnerstwa, dzięki którym można byłoby prowadzić zrównoważoną politykę rybołówstwa, a jednocześnie w zrównoważony sposób eksploatować zasoby rybne w wyłącznej strefie ekonomicznej Komorów, i które umożliwiłyby uzyskiwanie części nadwyżki dostępnych zasobów rybnych odpowiadającej interesom floty UE;
- E. mając na uwadze, że pierwsza umowa w sprawie rybołówstwa została zawarta przez EWG i Związek Komorów w 1988 r., oraz mając na uwadze, że od tego czasu floty państw członkowskich EWG/UE posiadały uprawnienia do połowów w wodach tego państwa na mocy kolejnych protokołów wykonawczych do umowy;
- F. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem UNCTAD pt. „Fishery Exports and The Economic Development of Least Developed Countries” [Eksport produktów rybołówstwa a rozwój gospodarczy krajów najsłabiej rozwiniętych] współpraca sektorowa jest bardzo słabo rozwinięta i wywiera niewielki wpływ na przemysł rybny, na warunki rozładunku, zdolności do monitorowania i nadzoru, rozwój naukowy bądź szkolenie techniczne rybaków i obserwatorów; mając na uwadze, że rekompensata finansowa wypłacana przez UE na rzecz Komorów za tonę ryb (tuńczyka) jest o ok. 15 % niższa od szacowanej ceny za tonę w skupie hurtowym;

⁽¹⁾ Dz.U. L 290 z 20.10.2006, s. 7.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0082.

⁽³⁾ Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.

Czwartek, 15 marca 2018 r.

- G. mając na uwadze, że dnia 1 października 2015 r. poinformowano Komory o możliwości uznania ich za niewspółpracujące państwo trzecie z uwagi na brak odpowiednich kontroli statków zarejestrowanych pod banderą Komorów; mając na uwadze, że po tym, jak w maju 2017 r. UE uznała Komory za państwo niewspółpracujące, a w lipcu 2017 r. umieściła je w wykazie państw niewspółpracujących, przyznając Komorom „czerwoną kartkę”, państwo to nadal nie podjęło niezbędnych działań naprawczych w celu rozwiązania wskazanych problemów i przeciwdziałania połowom NNN;
- H. mając na uwadze, że poprzedni protokół do umowy w sprawie połowów zawartej z Komorami wygasł w dniu 30 grudnia 2016 r. i nie został odnowiony z powodu braku zaangażowania Komorów w walkę z połowami NNN; mając na uwadze, że na mocy protokołu przyznano pulę środków finansowych w wysokości 600000 EUR rocznie, a w ramach tej kwoty 300000 EUR przeznaczono na rzecz komoryjskiej polityki rybołówstwa w celu wspierania trwałości zasobów rybnych w wodach Komorów oraz należytego gospodarowania tymi zasobami;
- I. mając na uwadze zdecydowane zaangażowanie UE w walkę z nielegalnymi połowami oraz z wszelką powiązaną z nimi działalnością, o czym jest mowa w rozporządzeniu w sprawie połowów NNN;
- J. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie prowadzą współpracę z Komorami w różnych sektorach; mając na uwadze, że decyzja UE o wypowiedzeniu Umowy o partnerstwie w sektorze rybołówstwa może zostać cofnięta (w przypadku podjęcia niezbędnych działań naprawczych), a wypowiedzenie tej umowy nie przekreśla możliwości podjęcia w przyszłości negocjacji dotyczących nowej umowy lub dowolnej innej formy partnerstwa w dziedzinie rybołówstwa;
- K. mając na uwadze, że zwalczanie połowów NNN nie zależy wyłącznie od wskazania niewspółpracujących państw trzecich, lecz – przeciwnie – wymaga znalezienia sposobów zaradzenia zidentyfikowanym sytuacjom; mając na uwadze, że bez pomocy zewnętrznej Związek Komorów nie będzie w stanie usprawnić swojej polityki gospodarowania zasobami morskimi, w szczególności w zakresie zasobów rybnych, w tym w odniesieniu do warunków rozładunku, zdolności monitorowania i nadzoru, rozwoju naukowego, oraz szkolenia technicznego rybaków i obserwatorów;
- L. mając na uwadze, że w programie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 i w celach zrównoważonego rozwoju po raz pierwszy ujęto cel dotyczący ochrony i zrównoważonej eksploatacji mórz i zasobów morskich (cel 14.);
1. wyraża ubolewanie, że Komory – pomimo ostrzeżeń ze strony UE – nie podjęły działań naprawczych koniecznych do rozwiązania stwierdzonych problemów i przeciwdziałania połowom NNN;
 2. ponownie podkreśla znaczenie skutecznej kontroli przez państwo bandery – brak tej kontroli jest jedną z podstawowych przyczyn połowów NNN; uważa, że Komory powinny wywiązywać się z obowiązków wynikających z prawa międzynarodowego w odniesieniu do nadzoru i kontroli statków pływających pod ich banderą; wyraża zdecydowane przekonanie, że brak nadzoru i upoważnienia do połowów umożliwia tym statkom bezkarne prowadzenie połowów NNN;
 3. jest zdania, że Komory powinny utrzymać relacje z UE i wykorzystać tę okazję do wdrożenia niezbędnych środków na rzecz zwiększenia zdolności tego kraju do radzenia sobie z problemem nielegalnych połowów;
 4. wyraża ubolewanie, że w ciągu niemal trzydziestu lat, odkąd obowiązują umowy w sprawie rybołówstwa między UE i Związkiem Komorów uwzględniające komponent współpracy i wsparcia na rzecz rozwoju sektora rybołówstwa w tym państwie, nie udało się osiągnąć bardziej konkretnych efektów w rozwoju sektora rybołówstwa Komorów, m.in. pod względem zdolności do monitorowania i nadzoru, rozwoju naukowego lub szkolenia technicznego rybaków i obserwatorów;
 5. opowiada się za potrzebą stworzenia ściślejszych powiązań między dostępnymi instrumentami w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju, a w szczególności Europejskim Funduszem Rozwoju, a globalnym wsparciem na rzecz rozwoju zdolności w sektorze rybołówstwa;
 6. przypomina, że Umowa o partnerstwie w sektorze rybołówstwa zawarta z UE oraz inne instrumenty międzynarodowe, a także ramy realizacji agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 i osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju zobowiązują Komory do przestrzegania zasad dobrego zarządzania w kwestii rybołówstwa i odpowiedzialnych połowów, utrzymywania stad ryb oraz ochrony ekosystemu morskiego w wyłącznej strefie ekonomicznej tego kraju;
 7. podkreśla potrzebę zwalczania połowów NNN na poziomie światowym oraz konieczność wprowadzenia środków motywujących państwa do tego, by potraktowały swoje obowiązki z powagą i by przeprowadziły niezbędną reformę sektorów rybołówstwa;

Czwartek, 15 marca 2018 r.

8. podkreśla, że zwalczanie połowów NNN nie może polegać wyłącznie na wskazaniu niewspółpracujących państw trzecich oraz że rzeczywiste zwalczanie wszelkich form nielegalnych połowów wymaga znalezienia sposobów wsparcia państw, w szczególności małych rozwijających się państw wyspiarskich, do których należy Związek Komorów, w celu umożliwienia im zmiany polityki gospodarowania zasobami morskimi;

9. podziela stanowisko Komisji i Rady co do konieczności zastosowania środków, o których mowa w art. 38 ust. 8 rozporządzenia w sprawie połowów NNN, w celu wypowiedzenia wszelkich zawartych z Komorami stałych umów dwustronnych w sprawie połowów, przewidujących rozwiązanie umowy w przypadku niewypełnienia przez to państwo zobowiązań w zakresie zwalczania połowów NNN;

10. zwraca uwagę na pozostałe konsekwencje, o których mowa w art. 38 ust. 8 rozporządzenia w sprawie połowów NNN, dotyczące m.in. zakazu czarterowania, zmiany bandery i umów prywatnych;

11. stwierdza jednak, że wypowiedzenie umowy nie powinno oznaczać zakończenia współpracy w dziedzinie rybołówstwa między UE a Komorami; wzywa Komisję do podjęcia starań na rzecz możliwie jak najszybszego wznowienia współpracy, wychodząc z założenia, że społeczności rybackie oraz tradycyjne łodziowe rybołówstwo przybrzeżne i działalność połowową na małą skalę należy uznać za zasadniczy czynnik rozwoju tego państwa, oraz że w tym celu należy sprzyjać inwestycjom i udzielać wsparcia technicznego w następujących obszarach:

— system administracji i zarządzania rybołówstwem, ustawodawstwo, struktura instytucjonalna, rozwój zdolności zasobów ludzkich (rybaków, naukowców, inspektorów i innych), dowartościowanie handlowe i kulturowe tradycyjnych metod połowu na Komorach i zasobów rybnych Komorów;

— zdolności do monitorowania i potencjał naukowy, zdolność do ochrony wybrzeża, nadzoru oraz kontroli jakości;

— uruchomienie struktur przeznaczonych do schładzania, dystrybucji i przetwórstwa ryb;

— budowa i wzmocnienie infrastruktury służącej do rozładunku oraz do zabezpieczania portów i przystani;

— modernizacja floty Komorów prowadzącej połowy na małą skalę w celu zwiększenia jej bezpieczeństwa, możliwości przebywania na morzu i zdolności połowowych;

12. apeluje o włączenie klauzuli pozwalającej na – w razie usunięcia przez Komory tych niedociągnięć – przerwanie procedury i wycofanie „czerwonej kartki”, co umożliwi powrót floty UE;

13. apeluje do Komisji o podjęcie odpowiednich działań mających na celu powrót do normalnej sytuacji dzięki poprawie skuteczności środków walki z połowami NNN i umożliwieniu flocie UE powrotu na obszar połowowy po zakończeniu negocjacji warunków nowego protokołu;

14. apeluje do Komisji i Rady, aby w ramach przysługujących im uprawnień bezzwłocznie i w pełni informowały Parlament o wszelkich zmianach sytuacji w ramach tego procesu;

15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Parlamentu Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich i Związku Komorów.